

ПРЕС КЛИПИНГ

27. мај 2013.

НАСЛОВИ

Воле цене са јаким евром;(стр.2)

Будете породица све више пуне пензионери;(стр.3)

Рекордна незапосленост: Сваки четврти на бироу, нередовни доприноси код 50.000 послодаваца;(стр.4)

Србију окренути ка развоју привреде;(стр.7)

ЈКП „СТАН”: Синдикалци траже помоћ града;(стр.8)

Дубина цепа мерило помоћи;(стр.8)

Воле цене са јаким евром

Д. МАРИНКОВИЋ - Д. И. КРАСИЋ

Европска монета у ценовницима већине увозних производа на нашим рафовима вреди и даље најмање 118 динара. У домаћој малопродаји при формирању цена не постоји услов да ли је динар слаб или јак

Од почетка године трговци се углавном нису много обазирали на ниво девизног курса, који је тек понекад прелазио 112 динара. Упркос томе и даље "држе" цене пројектоване на курс од 118 и више динара. Увозна роба није појефтинила, иако је вредност евра пала у односу на прошлу годину.

Цене нису смањене у продаји трајних кућних апарата, намештаја, слаткиша, пића... У малопродаји дошло је чак до извесног поскуплења увозних роба, као и кондитора и козметичких препарата. У цену коју формира увозник, који очекује паре на одложено време, укалкулише се и одређени део курсне разлике за будући тренутак када паре легну на рачун како им се динар не би обезвредио. Ово би било донекле и разумљиво у условима када девизни курс не би био стабилан као што је у протеклих пет месеци.

Према речима економисте Стојана Стаменковића, маса зарада у Србији пада, али и промет пада, и то дупло брже.

- Велики део промета сели се у сиву зону, нарочито на зелене пијаци - истиче Стаменковић. - Па и сами можете да видите да страна чоколада од 250 грама у великим трговинским ланцима кошта више од 300 динара, док се исти производ на уредно регистрованој пијачној тезги продаје за 230 динара. И није реч само о храни. Људи све чешиће на пијаци купују и друге потрештине за кућу.

ПРАТЕ САМО КАДА РАСТЕКАДА дође до раста вредности евра за три до пет одсто, то се, по правилу, истог дана одрази и на цене увозне робе у трговинама. Техничка роба, одећа, обућа, али и козметика из иностранства, у појединим трговинама, продају се скупље и до 10 одсто.

Најпре реагују продавци електронике и кућних апарата, али и они из бутика и малих радњи. Они објашњавају да су нове "теже" ценовнике ускладили са кретањем на курсним листама. Али када је ситуација обрнута и када јача динар, тешко се обарају "назидане" цене.

Економисти генерално истичу да је "лек" за подстицање тражње, у ствари подизање конкурентности међу трговинским ланцима. Тренутно им "парирају" само уличне тезге.

На једноставном примеру увозне чоколаде од 100 грама очигледно је колико се заради само по основу више зарачунатог курса. На продајној цени од 120 динара, када се евро рачуна по 118, а не по 112 динара, трговац је "добар" око пет евроценти, односно 5,6 динара. По свакој продатој чоколади.

Стручњаци указују да су шпекулације на тржишту очигледно свакодневне, добављачи и прометници не желе да губе на великим дневним осцилацијама девизног курса, зарачунају робу према знатно већим вредностима евра.

- То је класичан пример злоупотребе финансијске кризе и пребацивање нових трошкова на крајњег корисника, односно купца - коментарише Петар Богосављевић, председник Покрета потрошача и додаје да тако високе цене увозне робе немају оправдање.

Очигледно у домаћој малопродаји при формирању цена, услов да ли је динар слаб или јак не постоји. За одређене робне групе дефинише се ниво маржи са којима трговински ланци послују на тржишту. Марже се, како кажу, формирају у односу на мале и велике радње, локацију, колико се која роба купује и због тога су цене за артикле од истих добављача различите.

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/384499/Budzete-porodica-sve-vise-pune-penzioneri>

ПАД ЖИВОТНОГ СТАНДАРДА ВЛАДА И ЕВРОПОМ

Буџете породица све више пуне пензионери

Горица Авалић

Куповна моћ у Србији је у последњих годину дана опала за 16 одсто. Располажемо са седам одсто мање новца него у 2012. Како показује европска статистика, тренд опадања животног стандарда завладао је и Европском унијом. И тамо, као и у Србији, приходима домаћинства све више доприносе пензионери.

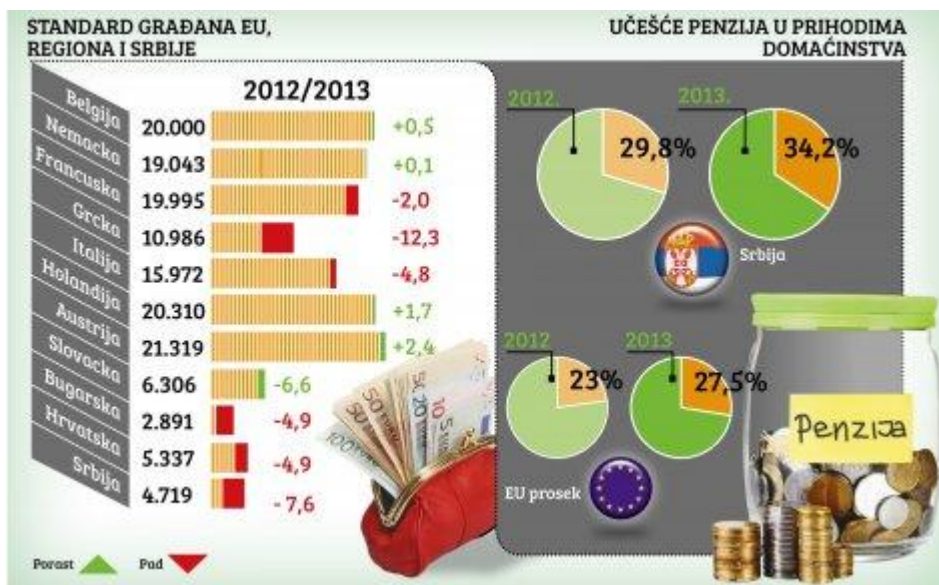

Животни стандард грађана Европе, мерен годишњим приходима домаћинства, смањен је у 15 од 27 чланица ЕУ. Не чуди што је највише смањен у Грчкој, чак за 12,3 одсто, затим у Бугарској за 6,6 одсто, у Литванији за 6,1 одсто, у Шпанији за 5,8 одсто, Естонији за 4,8 одсто.

Када се искључе подаци о трошковима становања који укључују потрошњу воде, електричне енергије и горива, просечно српско домаћинство потрошило је у прошлој години 4.719 евра. Када податке посматрамо по члану домаћинства долазимо до податка да је просечна потрошња по становнику у прошлој години била 1.963 евра.

- Приходи домаћинства које чине запослени грађани смањени су за 4.529 динара, док су приходи од пензија повећани за 1.156 динара, тако да су пензије по први пут биле веће од плата - објашњава економиста Мирослав Здравковић.

Он објашњава да су средства којима је располагало једно домаћинство у последњем тромесечју 2012. године била најнижа још од 2006. Други проблем са којим се суочава и ЕУ је велики број незапослених и све већи број пензионера, што је већ дуго горући проблем и у Србији.

Кликни за увечање (+)

Подаци Еуростата показују да 10 одсто европске популације, попут многих грађана Србије, није могло себи да приушти месо на тањиру сваког другог дана.

Војислав Станковић, сарадник Привредне коморе Србије, објашњава да у потрошњи домаћинства у Србији око 44 процената примања одлази на храну, али се купује само најосновније, док се потрошња меса из године у годину драстично смањује.

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/384539/Rekordna-nezaposlenost-Svaki-cetvrti-na-birou-neredovni-doprinosi-kod-50000-poslodavaca>

Рекордна незапосленост: Сваки четврти на бироу, нередовни доприноси код 50.000 послодаваца

Тањуг

Тренд раста незапослености у Србији не престаје од почетка економске кризе, а један од начина да се тај тренд заустави било би стварање повољних услова за долазак страних инвеститора, оценио је државни секретар Министарства рада, запошљавања и социјалне политике Драги Видојевић.

Око 27.000 незапослених млађи од 30 година

Видојевић је Тањугу рекао да је вишегодишњи раст незапослености достигао рекорд, са 16 одсто у 2009. године, попео се на 26,7 одсто.

- Оно што је посебно неповољно, то је чињеница да је две петине незапослених у том статусу дуже од пет година, а само четвртина незапослених нема посао око годину дана - навео је податак Видојевић додајући да је висока стопа незапослености забележена међу младима, до 30 година старости.

Према последњим подацима из марта ове године, од 790.000 незапослених, удео младих је 27.000.

Највише отказа у прерађивачкој индустрији

Највећи број оних који су остали без посла је у области прерађивачке индустрије, што је последица пада реалних зарада и смањење куповне могућности становништва, јер самим тим што престаје потреба за производњом, престаје и потреба за ангажовањем радне снаге, упозорио је Видојевић.

- Ипак, видим светло на крају тунела јер је влада свесна свих негативних трендова и потребе да својим активним мерама и залагањем да допринес да кренемо неким другим путем, зауставимо негативне трендове и отворимо перспективу, а важно је да се динамизира пословање у прерађивачкој индустрији, пољопривреди, информатици и енергетици - поручио је Видојевић.

Резултат таквих мера довели би у земљу инвестиције које би могле премашити и две милијарде евра, што би омогућило да се негативан тренд незапослености заустави и крене путем опоравка, навео је Тањугов саговорник.

Он је као једну од мера навео истраживање које је покренула Национална служба за запошљавање (НСЗ), а које ће обухватити више од 10.000 послодаваца у земљи како би се утврдила листа потребних занимања, будући да је последњи пут начињена пре двадесет година.

- Треба да утврдимо и категоришемо око 2.000 занимања и тако бисмо дошли у ситуацију да ускладимо наше акте са актуелним светским трендовима, и да из наших спискова избацимо занимања која не постоје и које администрација не познаје и уврстимо нова која су потребна привреди и послодавцима - рекао је Видојевић.

Ситуација најстабилнија у страним фирмама

У Фијатовој производњи ситуација стабилна

Када је реч о тржисту рада и пословању, најстабилнија ситуација је код страних фирми попут Фијата, Јуре и Гаспрома, и они строго воде рачуна о профилима које имају намеру да запосле, додао је Видојевић.

Неке анкете показале су да само 15 одсто послодаваца има намеру да ове године запосли нове раднике, 55 одсто је рекло да ће отпуштати, док 30 одсто није могло да се изјасни шта планира.

Око 50.000 послодаваца не уплаћује редовне доприносе запосленима, што је један од горућих проблема, подсетио је Видојевић, Као једно од решења у овом домену навео формирање централног регистра који би имао податке о степену извршења или неизвршења обавеза. На основу тога би се процениле даље мере, односно санкције како би се тај неповољан тренд довео на подношљиву меру, ако већ не може да се искорени.

Видојевић је рекао и да су представници Министарства рада упознали Мисију ММФ-а са стањем у области социјалних давања - тренутно у Србији је за око 850.000 грађана потребна помоћ државе, а пет одсто њих је на ивици сиромаштва. За ову годину, за те намене опредељено је око 30 милијарди динара.

- Пратићемо до краја године ситуацију, очекујемо позитивне помаке у сфери привреде и запошљавања који ће се одразити и на стање социјалних потреба - поручио је Видојевић.

"Инсистираћемо да не дође до замрзавања плата и пензија"

Министарство рада инсистираће на томе да никако не дође до смањења, односно замрзавања плата и пензија јер, како је рекао, ако би и даље посезали за мерама које реулирају смањењу куповних могућности грађана неће моћи да се обезбеди прилив буџетских средстава.

Мисију ММФ интересовало је и доношење измена и допуна Закона о раду и штрајку, а Видојевић је рекао да се то очекује до краја године и да је циљ да се донесе акт који ће подржати сви социјални партнери.

Он је рекао и да Закон о раду није доминантно значајни проблем и да није "реметилачки фактор" који смета привреди да би боље радила.

Србију окренути ка развоју привреде

Потпредседник Националног савета за привредни опоравак Бранислав Грујић оптимиста је у погледу привредног опоравка Србије до краја године, јер очекује да ће се после решавања тешких политичких тема,

попут имплементације бриселског споразума и добијања датума за преговоре о чланству у ЕУ, сва енергија, свих одговорних људи у Србији окренути ка расту и развоју привреде. Грујић је у изјави Тањуг у истакао да је највећи економски проблем Србије како зауставити пад привредне активности и покренути позитиван тренд, односно раст бруто домаћег производа (БДП), подсећајући да привреда Србије има сукцесиван пад већ четири - пет година. Коментаришући званични податак Републичког завода за статистику да је у првом кварталу Србија забележила раст БДП-а од 1,9 одсто, Грујић је приметио да уколико је српска привреда прошле године забележила пад БДП-а од два одсто и уколико до краја 2013. забележи раст од два одсто, онда то значи да смо се вратили тамо где смо били 2011. године. „Мислим да морају многе ствари да се раде под хитно, тако да рећи једном реченицом шта треба хитно урадити је - врло тешко”, оценио је Грујић и додао да је Национални савет за привредни опоравак усвојио план мера за опоравак привреде и још ради на усвајању плана реиндустријализације. План реиндустријализације Србије, осим једног дугорочног плана, има и краткорочан план, а то је како елиминисати све препреке које постоје у вођењу бизниса у Србији, објаснио је Грујић, који је сувласник компаније ПСП Фарман.

„Док год се не буду кранови опет вртили по Србији, неће бити краткорочног опоравка”, истакао је Грујић и оценио да је једина индустријска грана, која може брзо да прими или запосли велики број људи и покрене паралелне индустрије - грађевинарство, а то су градња инфраструктурних и комерцијалних објеката и фабрика. Пошто је Србија економски веома везана са ЕУ, јер 60 одсто нашег извоза се пласира у земље „евроленда”, Грујић је упозорио да је, објективно, криза у ЕУ много дубља него што се очекивала. Сада су се отворили и проблеми у Француској, Немачка је показала много лошије резултате у привреди него што су били предвиђени, и једина добра вест је што САД показује позитивније макроекономске резултате од водећих земаља Старог континента, предочио је познати бизнисмен.

JKP „СТАН”: Синдикалци траже помоћ града

Представници Самосталног синдиката и синдиката „Независност” из ЈКП „Стан” састали су се са помоћником градоначелника Бојаном Торбицом и известили га о ситуацији у овом предузећу.

Састанак је уприличен на иницијативу синдикалног руководства који су се пожалили на тешку материјалну ситуацију запослених, али и нарушене међуљудске односе у предузећу. Синдикалци су истакли да су им мартовске зараде исплаћене у уторак, а још нису добили путне трошкове. Помоћник градоначелника рекао им је да ће њихове примедбе пренети градоначелнику, од кога синдикалци очекују одговор на питање има ли предузеће „Стан” и радници у њему будућност.

Е. Д.

ПРИВРЕДНИ ПРЕГЛЕД

Udruženje sindikata penzionera predlaže novu imovinsku kartu

Dubina džepa merilo pomoći

Dobrila Soleša

Beograd

Treba li konačno uvesti socijalnu kartu? Da li je neophodno da se stvarno najugroženijima, uključujući i penzionere neophodna pomoć pruža „odokativno“, paušalno ili prema realnim kriterijumima? Ko sve ostvaruje uslove za razne naknade i beneficije? O svim ovim veoma aktuelnim pitanjima raspravljaje predsedništvo Udruženja sindikata penzionera Srbije na danas zakazanoj sednici u prostorija-

ma matičnog Saveza samostalnih sindikata Srbije (SSSS). Na sednici će se predložiti novi kriterijumi za određivanje imovinske karte građana Srbije radi utvrđivanja socijalnog statusa pojedinaca i porodica, te pravedniju raspodelu pomoći, najavljeno je iz ove sindikalne organizacije.

Pored ovog važnog pitanja, predviđena je i rasprava o primeni Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju. Ovo udruženje osnovano je 8. aprila u Beogradu, prvenstveno radi zaštite svih prava ove

ugrožene populacije, koja broji 1,6 miliona osoba u Srbiji“, ističe Milorad Vujasinović, predsednik ove organizacije.

Sindikata penzionera planira niz akcija usmerenih ka zaštiti zakinutih prava, plata i deonica, suprotstavljanje pljačkaškoj privatizaciji, uključivanje u Evropsku asocijaciju sindikata penzionera... Najbolnije pitanje danas predstavlja urušen standard najstarijih, jer od 1,6 miliona penzionera, čak milion i 540 hiljada ili 93,9 odsto ima niža primanja od prosečne penzije.